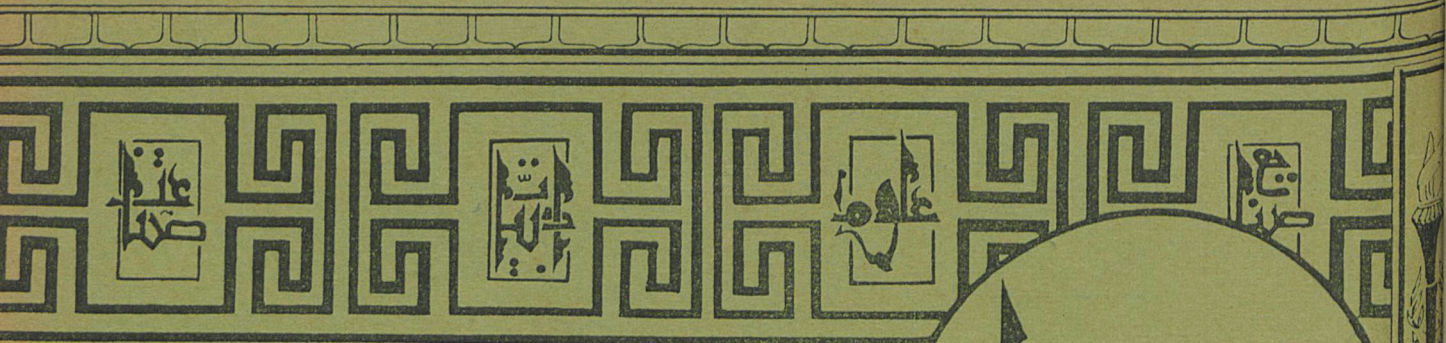

اجتهاد

آیده بردفعه ترکیه و فرانسه زجه اولاراق نشر ایدیلیر
 مجموعه عثمانیه واسلامیه در

مندرجات :

هیت تحریریه	اخطار مخصوص
۰۰ ر.	حجاز شومن دوفری
قازانی حاجی احمد	روسیا مسلمان لری
۰۰ ج.	حکمدار و ادبیات
عبدالرحمن بدرخان	روح نسا

جنوره : ۱۹۰۵

محکمه‌یه علمادن بر مفتی و اوج قاضی تعیین ایدیلهرک مسلمان‌لر بیننده واقع اولاجاق مسائلک حلی و مساجد و مدارسک نظارت و اداره‌سی و نکاح و طلاق و تقسیم ترکه مثللو دعوالری‌نک فصل و تدقیق خصوصلری‌نک بو محکمه‌یه عائدیتی و مفتینک مقامی رئیس‌العلماء اولمق حسبیه دیگر اوج قاضی ایله برابر قزان مسلمان‌لری‌نک رأی و قراریه علمای اسلامیه‌دن انتخابی قانون دولت اقضاسندن بولونمشیدی .

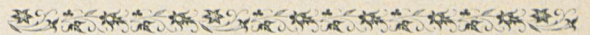
ثانیاً : صحراوی قیرغیز و قازاق طائفه‌لری میاننده دین مبین اسلام تعلیم ایتک اوزره مسلمان علماسندن معاملر کونده‌رلمه‌سی حقنده (۱۷۹۲) سنه‌سندن بر فرمان صادر اولمشدی . بخارا و خیوه جهتلرندن کله ریک سبریا قطعه‌سندن اقامت ایدن مسلمان‌لره ده‌ا واسع امتیازات و یریلهرک نفوس و تجارت و یرکولری تکلیف اولونماياجقدیر .

ثالثاً : قریم مسلمان‌لری ایچون دخی آیرجه بر محکمه شرعیه کشاد اولوناراق امور دینه‌لری‌نک رؤیتی و اوقاف لری‌نک اداره‌سیله وارداتنک منافع ملتیه و مکاتب و مدا رسه صرفی محکمه مذکوره‌یه تودیع اولونمشدی . قریم عساکر اسلامیه‌سی آیرجه بر (اسقادران) تشکیل ایله یالکز قریم شبه‌جزیره‌سندن استخدام ارلونوب روسیانک ایالات سائرده‌سنه کوندیرلمه‌یه‌جک و کندیلرینه مخصوص اماملری بولوناجقدی .

رابعاً : عموم روسیا ممالکننده بولونان مسلمان‌لرک آیین روحانیلری سربست اولوب حقوقده روسلر ایله مساوی بولوناجقدی بوراده آتجاق بر قاجی تعداد اولو- نان حقوق اسلامیه حسن محافظه ایدیللمش اولسه‌یدی البته بوکا مقابیل مسلمان‌لر بعدما کمال صداقتله حکومه

دار اولان قومیسئونلره مأمورین سائرده‌نک عدم اهتیا- مدن متولد مضرات و اختلاساته دایر مطالعاتی صره- سیله منتظماً مستقل مقاله‌لر صورتنده انظار قارئینه وضع ایده‌جکیز .

ح . ر .

روسیا مسلمان‌لری

روسیاده‌کی مسلمان‌لرک، روس حکومتی طرفندن کوردوکلری تعدیاتی حاکی اوزون بر لایحه آلدق که بعض فقره‌لری بروجه زیر درج ایدیورز :

هرکسک حریت افکاردن استفاده ایتدیکی زمانده روسیا مسلمان‌لری بو حریتدن بیچون محروم اولسونلر! روسیه مسلمان‌لری‌نک هر نوع حقوقی ضایع اولمش در . و بر طرفندنده اولمقده در . روسیا مسلمان‌لری‌نک امور روحانیلری‌نک رؤیتی و اوقاف‌لری‌نک اداره‌سی ایچون وقتیه خصوصی دائره‌لر آچیللمش و کندیلرینه بر چو- ق امتیازلر و یریللمشکن بوکون روسیه حکومتنک بکرمنجی عصرک مدنیت حاضرده‌سی خلافتده اولاراق کوندن کونه استبدادی آرتیرمقده و حقوق اسلامیه‌ی محو و پایمال ایلمکده در . بناء علیه مسلمان‌لرک ضایع اولان حقوقندن بعضیلری بروجه آتی بیان و تعداد اولونور :

اولا : ائمپراطوریه ائکینجی « قاترینا » زماننده (۱۷۸۷) سنه‌سندن مسلمان‌لرک امور روحانیلری‌نک رؤیت و اداره‌سی و شرعشریفله حکم و قضاسی ایچون (اوقاف) بلده‌سندن بر محکمه شرعیه کشاد اولونمش و بر

اسلامیه نك ترقی و محافظه سی ایچون قیرق سنه دن بری هیچ برشی یاییلمامشدر . بعض ولایتلره نادرآ بر آنسپکتور کلوب مکتبلرده روس لسانی اوقونماسنی تکلیف ایدیور . اهالی بو تکلفی قبول ایتمیه آنکده مکتبلری قاپادوب کیتمه سندن باشقا بر خده تی کوریلهمه یور . بوصورله بر قاچ دین مکتبلرمنی قاپادیلر . روسیه حکومتک بو بایده کی فکری ده مدرسه لرمنه روس لسانی ادخال ایلمکدر . غریبدرکه روسلرک عموم مکتبلرینک مصارفی معارف نظارتندن تأدیه ایدیلمکده ومکاتب دینیله ری رجال علمیه لری اداره سنده بولونمقده اولدینی حالده بزم مکتبلرمنی هم مصارف قبول ایتیه رک علما النندن آلوب معارف نظارتنه ویریورلر و همده مکتبلرمنده روس لسانی تعلیم و تدریس مصارفی بزه تکلیف ایدیورلر . بوندن ماعدا مسلمان قریه لرندکی اماملرک ده روسجه اوقویوب یازمالری تکلیف اولونیور . علمانک ایسه اون بش سنه مدرسه ده تحصیلن صوکره روس ابتدائی مکتبلرینه دوام ایلمه لری ناصل ممکن اولایلیر ؛ علمای اسلام بویه بر مراجعتده بولونسه لر بیله او مثللو مکتبلرک نظامنه لری موجبجه قبول اولونازلر . ایشته علمانک روسجه نی تحصیل ایدمه یه جکلرینی یقیناً بیان روس حکومتی قریه لرندن اماملنی دخی بوس بوتون قالدیرمق ایچون روسجه بیلمه یینلرک امامتته مساعده ایلمه مکده . در . بوسدیه مسلمانلرک اکثری بی هجرتی اختیار ایده رک اوتیه بری یه طاعیلقمده و بر چونغی ده دولت علیه اولککسنه عزیمتله مقام خلافت عظمایه دخالت و التجا ایلمه مکده بولونمشلردر . روسیه حکومتی بیان اولونان سوء نیتلرینی الیوم روسیه سینود رئیس (پابیدا

اطاعت ایده جکلردی . حالبوکه ۹۳ سنه سنندن اعتباراً مفتیلرک روس مکاتب عالیله سنده اکمال تحصیل ایدن ذواتدن انتخابی بامر ایمراتوری تکلیف اولوندیغندن روس مکاتب عالیله سی مآذونلری ایسه عموم دینه دن بی خبردر .

اخیراً اورنبورغ محکمه سی اعضاسنک دخی مطلقاً روسجه بیلمه لری تکلیف اولوندینی کیی ، ملت اسلامیه نك مفتی و قاضیلر اوزرنده کی حق انتخابی نزع اولوندی . حکومت کندی انتخاب و بر طاقم جاهل آدملری مفتی وقاضی تعیین ایلمکده در . حکومتک اجراءات مستبدانه سی یالکر بوندن عبارت قالمایوب تقسیم ترکه مسئله لری (اورنبورغ) محکمه شرعیه سنندن آیناراق محاکم نظامیه یه تودیع ایدیلمشدر . عن قریب نکاح و طلاق دعوالری نك دخی عدلیه محکمه لرینه حواله اولوناجنی شبهه سزدر . حتی بوندن برقاچ سنه مقدم (آقلا) ولایتده (کوجکطاو) شهرینه (اومسق) دن ارحاری کلوب مسلمان قزاقلری پولیس واسطه سیله کلیسایه جمع ایدوب « بوکوندن اعتباراً سز قرآن ایله عمل ایتیه جکسکز ایشته سزه کتاب « دیه ایچیللر توزیع ایدر و اماملره خطاباً « بوندن بویه هیچ بروقت مسلمانلر آراسنده شریعتله معامله ایتیه جکسکز و شریعت سوزینی سویله مه یه جکسکز . نکاح ، طلاق ، یمین امورینه قاریشمایاجکسکز ، « دیمشدر .

۱۸۶۵ سنه سنندن اعتباراً مکتب و مدرسه لرک اداره سی دخی محاکم شرعیه دن آیناراق معارف نظارتنه حواله ایدیلدی . حالبوکه بزم مکتب و مدرسه لرمنی خاصه علوم دینه تدریسی ایچوندر . معارف نظارتنده ایسه مسلمان لساننه آشنا بر آدم بیله یوقدر . مکاتب

نوستسیقه (ایله قزان دارالفنون مدیری (ایلمنیسکی)
 بیننده اولان مکتبه لرله مطبوعات طرفندن نشر و اعلان
 اولونان مخابرات و مکتبات ده ا واضح بر صورتده
 اثبات و اظهار آیه مکده در . بخارا و خیوه جهتلرندن
 کلهرک سبریده اقامت ایدن مسلمان لره وقتیه ویریلیمش
 اولان امتیازاتک دخی بوکون هیچ بری قالمامشدر .
 بونلرک متصرف اولدینی اراضی نی حکومت هپ کندی
 تصرفه کچیرمش و تجارت خصوصنده کی امتیازلری ده
 کاملاً ازاله اولونمش حتی سبریا مسلمان لرینک (وولص)
 مختاریت اداره لرینی دخی لغو ایده رک روس قریه لری
 مختاریته الحاق اولونماسنه قرار ویریلوب معاملۀ مقضیه
 سی داخلیه نظارتجه تحت تذکرده بولونمش و بو سبیدن
 ناشی آنلرده هجرت مجبور اولاراق درسعاده وکیللر
 اعزام آیه مشلدر .

بستیمی و روسلر ایله حقوقلرینک مساواتی بحثنه :
 شهرلرده بلدیہ اعضاسنک ثلثانی قانون دولت اقتضا
 سنخه روس اولاجا قدر . حتی (سیمی پولات) کیبی
 شهرلرده مسلمان لر چوق اولدینی حالدۀ دخی اعضانک
 ثلثانی روسدر . مسلمان لر هر ویریکی ده روسلر ایله
 مساوی اولدیقلری حالدۀ بو شرط نه دن ایجاب اید
 ییور ؟ روس مکتبلرندۀ مسلمان اولادی ایچون بر
 دین معلمی بولونمایور . حالبوکه روس چوقوقلری
 ایچون هر مکتبده دین معلمی واردر . روسلرک رجال
 روحانیلری معاش آهور . مکتبلره پاره ویریلیور .
 بزم نه اماملر مزه و نه مکتبلر مزه معاونت اولماقدن
 ماعداً اماملر عسکری خدمتدن معفو طوتولمایور . بو
 کون محرابده امام ایکن ردیف و مستحفظ اولور ایسه
 یارین سلاح تعلیمنه کیدیور . هیچ بر رسمی ویرکیدن
 دخی عفو اولونمایورلر . بوندن باشقا روسیه ده قیرق
 بیك مسلمانۀ حکومت جبراً خرستیان نامی ویرمشدر .
 بو آدملر اباعن جد مسلمان اولدیقلری حالدۀ جبراً تنصر
 ایچون حکومت طرفندن تضییق اولونیور .

روسیه دولتی ، قافقاس و داغستان مسلمان لرینک
 نه حقوق شخصیۀ نه حقوق عمومیه لرینی قطعاً نظر
 دقت و اعتباره آلمایاراق امور دنیویه لرندۀ هر دورلو
 مشکلات ایقاع آیه مکده اولدینی کیبی خصوصات دینیۀ
 و لوازم مذهبیۀ لرینۀ اوزاتمقده اولدینی دست تجاوز
 و تعرضی کوندن کونه ایله ری کوتور مکده در . بوکون
 سربسقی دین و مذهب هر یرده تحت تأمینده اولدینی
 و هر هانکی مذهبه عائد اولورسه اولسون هیچ بر
 صاحب حیثیتک تحمل ایدمه یه چکی وجهله عبادتخانه لر
 هر کونه تعرض و تجاوزدن مصون و محفوظ بولوندینی

قریم مسلمان لرینۀ کلینجه : بونلرک ده مفتی اصل
 منصبی لغو اولونوب حکومت طرفندن انتخاب اولونان
 جهلا معرفتیه وکالۀ اداره اولونمقده اوقافلری ایسه
 کلیاً محکمه شرعیۀ دن آلباراق روس مأمورلرینۀ
 ویریلیمش آنلرده تحصیل ایتدیقلری وارداتی مدرسه
 و مکتب منافعه صرف ایتیه رک استهلاک ایلمکده درلر .
 بوکون اوقاف قومیسوینده یاریم میلیونی متجاوز پاره
 اولدینی حالدۀ بر پاره سی منافع اسلامیۀ صرف اولونما
 دقدن ماعداً مسلمان لرک املاکی همان عموماً روسلر
 طرفندن ضبط ایدیلیمش عسکرلری مخالف قانون
 اولاراق هرولایتۀ داغیدیلیمش (اسقادرین) اماملرینک
 یالکز اسماری قلمش بناء علیه بونلرده مظالم واقعه یه
 مقاومت ایدمه یه رک عمومیتله هجرت آیه مشلدر .
 کله لم مسلمان لرک دین و مذهب لرینک محافظۀ سر-

ده مسلمانلرک عرض و مالنه هرگون بر صورتله تجاوز
آيله مکده در .

قازانلی حاجی احمد

اجتهاد

مسلمانلرک روسیاده ظلم و حقارت کوردیکی سو-
یله یورو بونی یالکزر سویله مکله بر فائنده امید ایدیورسکر .
مسلمانلرک ظلم و حقارت کورمه سی مسلمان اولدوقلر -
ندن دکل جاهل و تبیل اولالرنندن در . سزک ککل
اخلاص ایله دارالخلافه دیدیککر ایستانبولده کی مسلمانلر
ینه سوزده مسلمان اولان حکومت لرنندن دها آزمی جبر
و حقارت کوریورلر ظن ایدیورسکر ؟ روسیه حکو-
مقی ائمه یه و سزه روسجه اوکرتمک ایسته یورمش . فنامی ؟
او زمان هیچ اولمازسه بیلمه دیککر و آکلامادیغکر بر
ورقه یی امضا ایتکدن قورتولورسکر . روسیا حکومتی
سزدن عسکر آهور و دین قارداشلرک اوزهرینه قیلیچ
چکدیریور . بونی سزک خلیفه دیدیککر عبدالحمید یایما -
یورمی ؟ یمنده ، عساکرمزک شهید ایتدیکلری عربلر
مسلمان دکلدی درلر ؟ بونلری اولدورن عسکر مسلمان
دکلدی در ؟ بو عساکرک باش قوماندانی بوخلاف خلیفه
عبدالحمید دکلدی در ؟ بو عرب وطنداش و دینداشلمزک
سبب عصیانلری ظلم و تعدی دن باشقا بر شیعی در ؟
سز بو لایحه کزی آلمانیا ، آهریقا ، آوستریا ، انکلترة
ایتالیا ، روسیا ، ژاپونیا ، فرانسه الخ . . سفارتلرینه
کوندردیککری یازیورسکر . (لیس للانسان الا
ماسی) آیتنی لایحه کزک باشنه یازمش اولدیغکر و
کندیکر اساسلی هیچ بر سعیده بولونمادیغکر حالده

حالده روسیه حکومتی مسلمانلرک علناً عبادتلرینی
منع ایله مکده و جامعلرینی برطاقم حیواناته و خصوصیه
دوموزلره مسکن آنخا ایتمکده در . علما و مشایخ اسلا-
میه دن بر چوغنی نفی و نابید و تسمیاً قتل ایله مش
و از جمله اشراف علما دن حاجی عبداللطیف افندی یی
حجاز و درسمادی زیارت ایتدیکندن دولایی نفی
و تسمیم ایتشد . (حقوق) جهننده بولونان بعض مسلمان
قریه لرینه مجوسی اشقیالرینی اسکان ایدوب یرلرینی
جبراً آلارندن آلاق اشقیای مرقومه یه تسلیم ایله مکده
(قبه) شهری جوارنده بولونان بر قاق مسلمان
قریه لرینی بوس بوتون خراب ایدوب اهالیسنی ایران
حدودینه نفی و تبعید ایدهرک یرلرینه مجوسی لری
یرلشدیرمکده در . بو مسلمانلرک بعضیلری مظالم واقعه یه
تحمل ایدمه یهرک دارالخلافه العلیه یه دخالت و التجا
ایله مکده درلر . معاهدات منعقد ایتجایجه مسلمان خانه -
لری نک هر برندن سنوی آنجاق بر منات (اون ایکی
بوچوق غروش) اخذینه صلاحیتدار ایکن بالخاصه
مسلمانلری تضییق قصدیه الیوم خانه باشنه ایکوز منات
طلب و اخذینه قیام ایله مشدر . مسلمانلری قتل ایدنلری
یک جزئی رشوت مقابلنده عفو و تبرئه ایتمکده اولدو-
غندن اهالی اسلامیه یی قتل و اتلافه جرأت ایدنلرک
عددی کوندن کونه تکثر ایتمکده در . بر روسک عر-
نحالی در حال موقع اجرایه قونولدیغی حالده تجاوزات
واقعه دن شکایتله محافظه حقوقی استدعا ایدن بر مسلمان
حبس جزاسنه دوچار ایدییلور . مسلمانلره اذا و جفا
ایدنلری حکومت علناً حمایت و محابت ایدیور . حکو-
مته بو مساعدتدن اخذ جسارت ایدن مجوسی اشقیای